

Design Posters to support teaching of the drowning prevention theme in the 4th grade Science subject

Pham Viet Quynh¹, Phan Thi Hong The^{*2},
Dinh Mai Phuong³

* Corresponding author

Email: pththe@daihocthudo.edu.vn

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12411013>

¹ Email: pvquynh@daihocthudo.edu.vn

³ Email: 221001008@daihocthudo.edu.vn

^{1,2,3} Hanoi Metropolitan University

98 Duong Quang Ham, Quan Hoa ward,
Cau Giay district, Hanoi, Vietnam

Received: 19/7/2024

Revised: 21/8/2024

Accepted: 15/10/2024

Published: 25/10/2024

Abstract: Drowning prevention plays a crucial role in the education and development of primary pupils. It not only provides the necessary knowledge and skills to ensure children's safety but also helps to enhance their confidence, discipline, and responsibility. The topic of drowning prevention is included in the content of the 4th grade Science curriculum in primary schools. This study, based on the analysis, synthesis, and systematization of the theoretical foundations regarding the role of teaching aids and the role of Posters in teaching, proposes a Poster design process to support the teaching of drowning prevention topic in 4th grade Science. Additionally, it provides a specific example of using Posters in teaching to support primary school teachers in practice.

Keywords: Drowning prevention, 4th grade Science, Poster, primary education, pupils.

Thiết kế Poster hỗ trợ dạy học phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học 4

Phạm Việt Quỳnh¹, Phan Thị Hồng The^{*2},
Đinh Mai Phương³

* Tác giả liên hệ

Email: pththe@daihocthudo.edu.vn

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12411013>

¹ Email: pvquynh@daihocthudo.edu.vn

³ Email: 221001008@daihocthudo.edu.vn

^{1,2,3} Trường Đại học Thủ Đô Hà Nội

98 Dương Quang Hàm, phường Quan Hoa,
quận Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam

Nhận bài: 19/7/2024

Chỉnh sửa xong: 21/8/2024

Chấp nhận đăng: 15/10/2024

Xuất bản: 25/10/2024

Tóm tắt: Phòng tránh đuối nước đóng vai trò quan trọng trong giáo dục, phát triển của trẻ em tiểu học. Nó không chỉ cung cấp kiến thức và kỹ năng cần thiết để phòng tránh đuối nước đảm bảo an toàn cho bản thân học sinh mà còn giúp tăng cường sự tự tin, kỷ luật và trách nhiệm của học sinh. Chủ đề phòng tránh đuối nước có trong nội dung Chương trình môn Khoa học 4 ở Tiểu học. Trên cơ sở phân tích, tổng hợp và hệ thống hóa lý luận về vai trò của phương tiện dạy học, vai trò của Poster trong dạy học, bài viết đề xuất một quy trình thiết kế Poster nhằm hỗ trợ dạy học chủ đề phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học 4 và ví dụ cụ thể về sử dụng Poster trong dạy học nhằm hỗ trợ giáo viên tiểu học trong thực tiễn.

Từ khóa: Phòng tránh đuối nước, Khoa học 4, Poster, tiểu học, học sinh.

1. Đặt vấn đề

Theo tác giả Nguyễn Thị Thấn: “Phương tiện dạy học là một tập hợp những đối tượng vật chất hoặc phi vật chất được giáo viên sử dụng để tổ chức, điều khiển hoạt động nhận thức của học sinh. Đó là nguồn tri thức phong phú, sinh động, giúp học sinh lĩnh hội kiến thức, rèn luyện kỹ năng và phát triển tư duy học sinh” [1]. Phương tiện dạy học có vai trò quan trọng trong quá trình giảng dạy và học tập bao gồm: tăng cường sự chú ý và hứng thú của học sinh; hỗ trợ trực quan hóa các khái niệm và nội dung trừu tượng; cung cấp thông tin, kiến thức mới; tạo cơ hội cho học sinh tương tác và thực hành; tạo hứng thú học tập cho học sinh. Phương tiện dạy học

gồm các thiết bị kỹ thuật từ đơn giản đến phức tạp, được dùng trong quá trình dạy học [2]. Phương tiện dạy học ở tiểu học gồm nhiều loại hình khác nhau như: vật thật, phiếu học tập, biểu đồ, sơ đồ, hình vẽ, mô hình, dụng cụ, máy chiếu đa năng, máy chiếu vật thể, bảng tương tác, thiết bị dạy học điện tử, các phần mềm dạy học, các bộ phim giáo dục, các nguồn thông tin trên Internet... [3].

Trong thực tế dạy học môn Khoa học, giáo viên có thể sử dụng đa dạng các phương tiện dạy học khác nhau, Poster là một trong các loại phương tiện dạy học. Theo Sanaky, Hujair AH (2011), Poster là một bức tranh có kích thước lớn, nhấn mạnh một hoặc hai ý chính được hình dung một cách đơn giản và

rõ ràng [4]. Poster sẽ giúp truyền tải thông điệp. Các câu chữ trên Poster cần được diễn đạt chính xác, ngắn gọn, súc tích [5]. Các hình ảnh với các màu sắc bắt mắt, hài hòa, gây ấn tượng với người xem. Sari và cộng sự (2019) cho rằng, việc sử dụng Poster trong dạy học giúp môi trường học tập thu hút học sinh tập trung học tập, hứng thú với bài học, nhờ đó quá trình học tập tích cực hơn [6].

Môn Khoa học lớp 4 gồm 6 chủ đề là: Chất; Năng lượng; Thực vật và động vật; Nấm, vi khuẩn; Con người và sức khỏe; Sinh vật và môi trường. Nội dung phòng tránh đuối nước nằm trong chủ đề con người và sức khỏe môn Khoa học 4 [7]. Để nâng cao chất lượng dạy học chủ đề phòng tránh đuối nước, giáo viên tiến hành nhiều biện pháp khác nhau. Trong đó, việc sử dụng Poster hỗ trợ dạy học chủ đề này là một biện pháp hữu hiệu. Khi yêu cầu học sinh thiết kế một Poster có nội dung liên quan đến chủ đề phòng tránh đuối nước, các em cần phải vận dụng kiến thức của nhiều môn học khác nhau như môn Tiếng Việt (chọn lựa từ ngữ), Mĩ thuật (vẽ hình ảnh, màu sắc), Toán học (tạo hình, tỉ lệ, bố cục). Như vậy, thông qua việc thiết kế Poster, học sinh có cơ hội tích hợp và vận dụng kiến thức từ các môn học khác nhau để giải quyết một vấn đề cụ thể. Điều này không chỉ hữu ích trong học tập mà còn có ý nghĩa lớn khi các em phải xử lý các tình huống thực tiễn trong cuộc sống sau này bởi mỗi tình huống đều có mối liên hệ với nhiều lĩnh vực khác nhau. Trên cơ sở phân tích vai trò của Poster trong dạy học chủ đề phòng tránh đuối nước môn Khoa học lớp 4, nghiên cứu đề xuất quy trình thiết kế Poster kèm theo ví dụ về việc sử dụng Poster trong dạy học. Qua đó, giáo viên có thể vận dụng và góp phần nâng cao hiệu quả dạy học môn Khoa học 4 ở cấp Tiểu học.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò của Poster trong dạy học chủ đề phòng tránh đuối nước môn Khoa học ở cấp Tiểu học

Poster cung cấp cho người xem thông tin ngắn gọn, tổng quan về vấn đề cụ thể [8]. Poster được sử dụng để thể hiện ý tưởng bằng hình ảnh, thường kết hợp với các văn bản hoặc thông tin hình ảnh khác. Poster chuyển tải thông điệp thật gần gũi, gây ấn tượng cho người xem. Sử dụng Poster với mục đích để quảng cáo, thông báo, tuyên truyền hay cổ động. Sử dụng Poster trong môi trường học tập có ý nghĩa quan trọng. Hasturk Gamze và Alex Dogan (2016) cho rằng: "Poster giúp cải thiện kỹ năng nghiên cứu và phân tích, đồng thời tăng động lực và thành công, tăng cường học tập có ý nghĩa và lâu dài, cải thiện khả năng sáng tạo, học tập hợp tác, tư duy phản biện,

khả năng nghiên cứu và kỹ năng giao tiếp của người học" [9]. Một số nhà nghiên cứu nhận thấy việc sử dụng Poster cho các nhiệm vụ sáng tạo đã mang lại động lực và sự tự tin cao, đồng thời góp phần mang lại sự dễ chịu trong môi trường học tập [10].

Việt Nam hiện đang nỗ lực giảm số ca tử vong do đuối nước ở thanh thiếu niên. Một phần trong những nỗ lực này là việc triển khai chương trình giáo dục an toàn đuối nước tại trường học. Đuối nước là một trong những nguyên nhân chính gây tử vong ở lứa tuổi này nên việc trang bị cho học sinh các kiến thức, kỹ năng, ý thức phòng tránh đóng vai trò then chốt trong bảo vệ sức khỏe và an toàn của các em [11]. Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng, giáo dục phòng tránh đuối nước hiệu quả cần kết hợp nhiều phương pháp giảng dạy khác nhau [12]. Bên cạnh đó, sự tham gia của các tổ chức liên quan như Đoàn Thanh niên, Hội Chữ thập đỏ trong việc tổ chức các khóa tập huấn sơ cứu đóng vai trò quan trọng trong nâng cao kỹ năng ứng phó khẩn cấp của học sinh [13]. Hơn nữa, việc phối hợp với chuyên gia an toàn, nhân viên cứu hộ cũng giúp tăng tính thực tiễn và tính hấp dẫn của các hoạt động giáo dục. Tóm lại, giáo dục phòng tránh đuối nước cho học sinh tiểu học cần được thực hiện thông qua một cách tiếp cận đa dạng, kết hợp các phương pháp giảng dạy sáng tạo và sự tham gia của các bên liên quan. Điều này góp phần nâng cao hiệu quả của công tác bảo vệ sức khỏe và an toàn cho học sinh ở lứa tuổi này.

Ở Chương trình môn Khoa học cấp Tiểu học, nội dung phòng tránh đuối nước trong chủ đề "Con người và sức khỏe". Nội dung giáo dục phòng tránh đuối nước có mục tiêu giúp học sinh trang bị kiến thức và kỹ năng về phòng tránh đuối nước. Cụ thể, nêu được những việc nên và không nên làm để phòng tránh đuối nước; Thực hành luyện tập kỹ năng phân tích và phán đoán tình huống có nguy cơ dẫn đến đuối nước và thuyết phục, vận động các bạn tránh xa những nguy cơ đó; Cam kết thực hiện các nguyên tắc an toàn khi bơi hoặc tập bơi [7]. Để nâng cao hiệu quả giáo dục phòng tránh đuối nước cho học sinh, sử dụng Poster có thể là một trong các biện pháp hiệu quả. Bởi lẽ, Poster giúp học sinh hứng thú, ghi nhớ kiến thức một cách dễ dàng hơn. Các hình ảnh đồ họa, biểu tượng, tranh vẽ kết hợp với những câu chữ ngắn gọn, dễ hiểu sẽ thu hút học sinh và khuyến khích các em tích cực tham gia vào quá trình học tập. Trên cơ sở nghiên cứu yêu cầu cần đạt của chủ đề phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học lớp 4, chúng tôi đã đề xuất một số Poster có thể được thiết kế ở Bảng 1.

Thông qua nghiên cứu các Poster có nội dung nêu trên, học sinh sẽ dễ dàng lĩnh hội kiến thức về phòng

Bảng 1: Nội dung một số Poster hỗ trợ dạy học phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học 4

Yêu cầu cần đạt	Nội dung một số Poster
- Nêu được những việc nên làm để phòng tránh đuối nước.	Poster: Những việc nên làm để phòng tránh đuối nước Tập bơi, học kĩ năng phòng đuối nước. Tránh xa những nơi có biển cảnh báo nước sâu nguy hiểm. Tìm kiếm sự hỗ trợ khi gặp người đuối nước. Mặc áo phao khi đi thuyền đò.
- Nêu được những việc không nên làm để phòng tránh đuối nước.	Poster: Quy tắc 6K để nói KHÔNG với đuối nước. Không đi bơi một mình, phải có người lớn đi cùng hoặc nhân viên cứu hộ. Không đi bơi ở những nơi có biển cảnh báo nước sâu, nguy hiểm. Không chơi đùa quanh ao, hồ, hố nước sâu. Không lội qua sông, suối khi nước đang chảy siết Không tắm biển khi có sóng quá lớn. Không tự ý xuống nước cứu người bị đuối nước khi không biết bơi. Thay vào đó cần tìm kiếm sự hỗ trợ.
- Thực hành luyện tập kĩ năng phân tích, phán đoán tình huống có nguy cơ dẫn đến đuối nước và thuyết phục, vận động các bạn tránh xa những nguy cơ đó.	Poster: Ở nhà cũng chú ý đuối nước bạn nhé! Bể nước không đậy nắp. Giếng nước không đậy nắp. Bể bơi tại nhà không rào chắn. Ao xung quanh nhà.
- Cam kết thực hiện các nguyên tắc an toàn khi bơi hoặc tập bơi	Poster: An toàn khi đi bơi hoặc tập bơi cùng nguyên tắc 7K. Không bơi khi quá no hoặc quá đói. Không bơi khi đang ốm, hoặc người đang mệt. Không tự ý đi bơi một mình. Không xuống bể bơi khi chưa tắm tráng. Không bơi lội ở ngoài nơi quy định. Không bơi khi chưa khởi động. Không đùa nghịch trong khi bơi.

tránh đuối nước. Học sinh có thể nêu được những việc cần làm và không nên làm để phòng tránh đuối nước, có được kĩ năng phân tích và phán đoán tình huống có nguy cơ dẫn đến đuối nước, liệt kê được các nguyên tắc bơi và tập bơi. Trong giáo dục phòng tránh đuối nước cho học sinh, giáo viên có thể sử dụng Poster theo nhiều cách khác nhau. Ví dụ: Giáo viên cho học sinh nghiên cứu các Poster có sẵn để thu thập thông tin hoặc giáo viên giao nhiệm vụ cho học sinh thiết kế các Poster (Ví dụ, thiết kế Poster có nội dung về các nguyên tắc bơi và tập bơi), từ đó học sinh có cơ hội phát huy khả năng sáng tạo của mình. Học sinh có cơ hội vận dụng kiến thức về nguyên tắc bơi và tập bơi của môn Khoa học; kiến thức về vẽ, tô màu, thủ công của môn Mĩ thuật, kiến thức môn Toán trong việc tạo hình, đo tỉ lệ để sắp xếp bố cục cho Poster, đóng khung cho Poster; Kiến thức về từ và câu của môn Tiếng Việt. Như vậy, khi thiết kế Poster, học sinh cần sử dụng kiến thức của nhiều môn học khác nhau. Nói cách khác, Poster là một trong những phương tiện dạy học có thể hỗ trợ tốt trong dạy học tích hợp liên môn. Dạy học tích hợp

mang lại lợi ích cho học sinh. Các em được luyện tập sử dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống trong thực tiễn vì để giải quyết các vấn đề trong cuộc sống, ta cần phải vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết.

2.2. Quy trình thiết kế Poster hỗ trợ dạy học phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học 4

Trên cơ sở các nghiên cứu đã có trước đây [8], [14], nhóm tác giả đề xuất quy trình thiết kế Poster hỗ trợ dạy học phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học 4 như sau:

Bước 1: Xác định tên Poster, nội dung cốt lõi của Poster: Nghiên cứu Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 môn Khoa học để xác định yêu cầu cần đạt của chủ đề phòng tránh đuối nước môn Khoa học 4. Sau đó, nghiên cứu nội dung bài học có trong các bộ sách giáo khoa để xác định tên, nội dung chính của các Poster. Tên Poster được đặt dựa trên nội dung cốt lõi của Poster. Nội dung cốt lõi của Poster chính là những câu chữ sẽ xuất hiện trong Poster được diễn đạt một cách ngắn gọn, súc tích, các ngôn từ phải

được trau chuốt, gần gũi, dễ hiểu và phù hợp với lứa tuổi học sinh tiểu học.

Bước 2: Lên ý tưởng xây dựng khung Poster: Dựa vào nội dung cốt lõi của Poster để lên ý tưởng xây dựng khung của Poster. Khung có dạng bông hoa, khung có thể có dạng hình 5 ngón tay, hình con cua, hoặc theo dạng cột, hoặc theo dạng sơ đồ... Các nội dung cốt lõi của Poster được sắp xếp khoa học, đảm bảo tính thẩm mỹ và đầy đủ về mặt nội dung. Trong không gian của khung Poster, người thiết kế cần xác định vị trí của tên Poster. Tên Poster có thể được đặt ở trên, ở dưới hoặc trung tâm của khung ... Khung Poster sẽ được dựng trên hình nền của Poster. Hình nền gắn liền với nội dung cốt lõi của Poster có tác dụng kích thích sự hứng thú của học sinh.

Bước 3: Tìm kiếm nguyên liệu phục vụ cho việc thiết kế Poster (hình nền cho Poster, hình ảnh minh họa cho mỗi nội dung cốt lõi của Poster) và chỉnh sửa để có được hình ảnh mong muốn. Tìm kiếm tài nguyên hình ảnh, vector, PSD, AI, SVG từ các trang web khác nhau (như Freepik: <https://www.freepik.com/>; Unsplash: <https://unsplash.com/>; Pixabay: <https://pixabay.com/>; Flaticon: <https://www.flaticon.com/> hoặc Adobe Stock: <https://stock.adobe.com/>) phục vụ cho việc thiết kế Poster. Sau đó, giáo viên sử dụng công cụ tìm kiếm trên trang Freepik để tìm kiếm các file đồ họa liên quan đến nội dung cốt lõi của Poster, ưu tiên các định dạng như AI, SVG, PSD để có thể chỉnh sửa. Tiếp theo, giáo viên tải về và chỉnh sửa các file đồ họa đã tìm kiếm bằng phần mềm Adobe Illustrator để tạo được hình nền, hình ảnh minh họa phù hợp với thiết kế Poster.

Bước 4: Thực hiện thiết kế Poster hỗ trợ dạy học: Để thiết kế một Poster phục vụ dạy học, có thể sử dụng các phần mềm thiết kế đồ họa như Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Canva, Microsoft Power Point... Các phần mềm này cho phép người dùng tạo ra các bố cục, kết hợp văn bản, hình ảnh, biểu đồ một cách linh hoạt. Các công cụ này giúp xây dựng bố cục trang Poster một cách chuyên nghiệp, với các khung, lưới, kích thước phù hợp. Kết hợp sử dụng các công cụ trên, người thiết kế có thể tạo ra những Poster dạy học sinh động, hấp dẫn. Để thiết kế một Poster về phòng tránh đuối nước cho học sinh tiểu học, cần lưu ý sau:

Sử dụng các hình ảnh minh họa rõ ràng, sinh động: Hình ảnh trẻ em vui chơi an toàn bên bể bơi, sông suối; Hình ảnh trẻ em đang được hướng dẫn bơi lội, mang phao cứu hộ; Hình ảnh cảnh báo về những nguy hiểm khi không biết bơi.

Lựa chọn màu sắc tươi sáng, thu hút: Sử dụng các màu như xanh dương, vàng, cam để tạo cảm giác an

toàn, vui vẻ. Tránh các màu tối như đen, nâu có thể gây cảm giác tiêu cực.

Sử dụng các từ ngữ, khẩu hiệu ngắn gọn, dễ nhớ: “Biết bơi, bơi an toàn”, “Phao cứu hộ - Bảo vệ bé yêu”, “Chơi nước vui, nhớ luôn phao”

Bố cục rõ ràng, dễ quan sát: Chia Poster thành các phần riêng biệt với tiêu đề, hình ảnh và nội dung tương ứng. Sử dụng các khung hình tròn, vuông để thu hút sự chú ý.

Với những thiết kế như vậy, Poster sẽ giúp truyền tải thông điệp phòng tránh đuối nước một cách hiệu quả, dễ dàng tiếp cận với học sinh tiểu học.

Bước 5: Chỉnh sửa và hoàn thiện Poster: Kiểm tra sự sắp xếp hình ảnh và nội dung, điều chỉnh để đạt bố cục hài hòa, thẩm mỹ. Quan sát tổng thể, đảm bảo tính đồng bộ về kích thước, màu sắc, font chữ trên toàn bộ Poster. Chỉnh sửa để hoàn thiện trước khi sử dụng trong dạy học.

2.3. Ví dụ minh họa thiết kế Poster “Quy tắc 6K về những việc không nên làm để phòng tránh đuối nước” trong dạy học môn Khoa học 4

Bước 1: Xác định tên Poster, nội dung cốt lõi của Poster

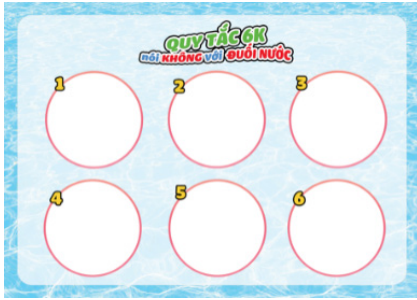
Nội dung cốt lõi của Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”, cụ thể như sau: Không đi bơi một mình, phải có người lớn đi cùng hoặc nhân viên cứu hộ; Không đi bơi ở những nơi có biển cảnh báo nước sâu, nguy hiểm; Không chơi đùa quanh ao, hồ, hố nước sâu; Không lội qua sông, suối khi nước đang chảy siết; Không tắm biển khi có sóng quá lớn; Không tự ý xuống nước cứu người bị đuối nước khi không biết bơi.

Bước 2: Lên ý tưởng xây dựng khung Poster

Dựa vào 6 nội dung cốt lõi của Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”, để lên ý tưởng xây dựng khung Poster (xem Hình 1). Mỗi hình tròn trên Poster chứa một nội dung cốt lõi, kèm theo một hình ảnh minh họa. Hình ảnh này sẽ tạo cái nhìn trực quan, giúp người học dễ dàng tiếp nhận và ghi nhớ nội dung. Nhờ đó, nội dung được truyền tải sinh động, dễ học và gây hứng thú cho học sinh.

Bước 3: Tìm kiếm nguyên liệu phục vụ cho việc thiết kế Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước” và chỉnh sửa để có được hình ảnh phù hợp

Quá trình tìm kiếm hình nền cho Poster, hình ảnh minh họa cho mỗi nội dung cốt lõi của Poster được tiến hành theo các bước sau đây: 1) Truy cập trang web Freepik.com và sử dụng thanh tìm kiếm để tìm các hình ảnh liên quan đến từ khóa như “Swimming pool”, “Swimming alone”, “Deep

Hình 1: Khung Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”

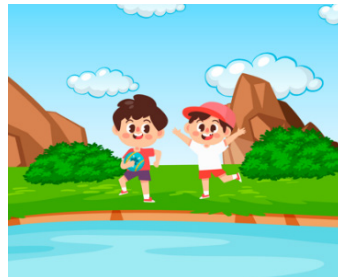
Hình 2: Hình nền của Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”

Hình 3: Minh họa nội dung “Không đi bơi một mình, phải có người lớn đi cùng hoặc nhân viên cứu hộ”

Hình 4: Minh họa nội dung “Không đi bơi ở những nơi có biển cảnh báo nước sâu, nguy hiểm”

Hình 5: Minh họa nội dung “Không chơi đùa quanh ao, hồ nước sâu”

Hình 6: Minh họa nội dung “Không lội qua sông, suối, đặc biệt là khi trời mưa lũ”

Hình 7: Minh họa nội dung “Không tắm biển khi có sóng quá lớn”

Hình 8: Minh họa nội dung “Không tự ý xuống nước cứu người bị đuối nước khi không biết bơi. Thay vào đó cần tìm sự hỗ trợ”

Hình 9: Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”

water sign”, “Lake playing”, “Walking in the rain”, “Beach waves”, “Drowning person”. 2) Lựa chọn các hình ảnh, vector hoặc PSD files phù hợp với từng nội dung cốt lõi của Poster. 3) Tải các file đã chọn về máy tính, sau đó sử dụng phần mềm như Adobe Illustrator để chỉnh sửa, cắt ghép và sắp xếp chúng thành các hình minh họa cho Poster. 4) Kết quả cuối cùng sẽ là một bộ hình ảnh minh họa các nội dung chính của Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”, sẵn sàng để sử dụng (xem từ Hình 2 đến Hình 8). Việc sử dụng Freepik.com giúp tìm kiếm và tập hợp được các hình ảnh phù hợp, từ đó tạo ra các hình minh họa sinh động và ấn tượng cho

Poster này.

Bước 4: Thiết kế Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước” bằng phần mềm Adobe Photoshop

Quá trình thiết kế Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước” bằng phần mềm Adobe Photoshop được thực hiện như sau: 1) Chèn hình nền (hình bể bơi) vào bản vẽ trống mới trong Adobe Photoshop; 2) Tạo khung Poster: Sử dụng “Horizontal Type Tool” để chèn tên Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước” ở phía trên của hình nền. Dùng “Ellipse Tool” để vẽ 6 hình tròn, sắp xếp thành 3 hình phía trên và 3 hình phía dưới tên Poster. Đánh số thứ tự 1 đến 6 vào các hình tròn, tương ứng với 6 nội dung

cốt lõi; 3) Chèn hình ảnh minh họa và nội dung cho từng hình tròn: Sử dụng hình ảnh (xem Hình 3 đến Hình 8) để làm hình nền cho các hình tròn; 4) Dùng “Horizontal Type Tool” để thêm nội dung cho từng hình tròn, căn chỉnh sao cho phù hợp với từng khu vực và toàn cảnh Poster.

Bước 5: Chỉnh sửa và hoàn thiện Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”

Quá trình thiết kế Poster đã trải qua các bước cải tiến nhằm tăng cường sức hấp dẫn và tính trực quan của sản phẩm. Cụ thể: Điều chỉnh hình dạng và bố cục của văn bản nội dung, sử dụng các hiệu ứng uốn cong vừa đủ để đồng bộ hóa với hình dạng tròn của Poster; Áp dụng tính năng “Blending Option - Stroke” để tạo viền đen, làm nổi bật các yếu tố chữ viết; Chuyển đổi các từ ngữ cần nhấn mạnh sang màu đỏ nhằm thu hút sự chú ý của người xem; Đối với tên của Poster, sử dụng ba gam màu xanh lá, xanh biển và đỏ kết hợp với hiệu ứng bo viền trắng và đen cùng với dạng chữ lượn sóng tạo hiệu ứng “Warp Text”, tạo sự sinh động và hấp dẫn; Áp dụng hiệu ứng “Pink Gradient” để bo viền 6 hình tròn chứa nội dung cốt lõi nhằm tăng tính nổi bật. Qua các cải tiến này, Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước” đã được hoàn thiện, trở nên sống động, sinh động và đáp ứng mục tiêu thu hút sự chú ý của người xem (xem Hình 9).

2.4. Sử dụng Poster hỗ trợ dạy học phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học 4

Dưới đây là hướng dẫn sử dụng Poster với vai trò là phương tiện hữu hiệu hỗ trợ trong dạy học phòng tránh đuối nước môn Khoa học 4. Giáo viên có thể sử dụng một trong các cách tổ chức dạy học sau:

Cách 1: Trò chơi ghép hình với Poster

Mục tiêu: Ghép hình đúng theo mẫu và giới thiệu nội dung của từng hình ảnh. Nếu được các việc không nên làm để phòng tránh đuối nước. Tương tác, hợp tác nhóm tốt.

Chuẩn bị: In/sao các hình ghép tương ứng với 6 hình ảnh trên Poster, cắt ra thành các mảnh ghép. Bộ hình ghép cho từng nhóm (3-4 học sinh/nhóm). Chuẩn bị hướng dẫn cách thức hoạt động.

Tiến trình: Chia lớp thành các nhóm nhỏ (3-4 học sinh/nhóm). Phát cho mỗi nhóm một bộ hình ghép.

Hướng dẫn học sinh: Các em cùng nhau ghép hình theo mẫu trên Poster. Sau khi ghép xong, mỗi nhóm sẽ lần lượt giới thiệu nội dung của từng hình ảnh. Các nhóm cần lưu ý hợp tác, chia sẻ ý kiến để hoàn thành tốt nhiệm vụ. Cho học sinh 5 phút làm việc nhóm. Tiếp đến, mỗi nhóm lần lượt trình bày, giới thiệu nội dung các hình ảnh họ đã ghép. Giáo

viên nhận xét, đánh giá kết quả của các nhóm. Giáo viên cần quan sát, hướng dẫn, hỗ trợ các nhóm trong quá trình làm việc. Khuyến khích học sinh tương tác, chia sẻ ý kiến với nhau. Giáo viên có thể trao giải thưởng cho nhóm hoàn thành xuất sắc.

Cách 2: Quan sát và thảo luận nhóm với Poster

Mục tiêu: Nêu được các việc không nên làm để phòng tránh tai nạn đuối nước. Nêu các biện pháp phòng tránh đuối nước. Giải thích lí do thực hiện các biện pháp an toàn đó.

Chuẩn bị: Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước” cho các nhóm

Tiến trình: Giáo viên giới thiệu và phân tích Poster. Yêu cầu học sinh quan sát và mô tả những gì thấy trên Poster. Hướng dẫn học sinh nhận ra các hình ảnh minh họa về những tình huống nguy hiểm dẫn đến đuối nước. Học sinh thảo luận về các biện pháp phòng tránh. Dựa vào các hình ảnh, giáo viên hỏi học sinh: “Các em có thể nhận ra những việc không nên làm để tránh tai nạn đuối nước là gì?”. Giáo viên khuyến khích học sinh chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm và thảo luận về các việc không nên làm để phòng tránh. Giáo viên hướng dẫn học sinh rút ra các quy tắc an toàn cần thiết khi ở gần nguồn nước.

Giáo viên đặt các câu hỏi và tình huống liên quan đến an toàn khi hoạt động gần nguồn nước, yêu cầu học sinh giải thích lí do cũng như đưa ra các giải pháp phòng tránh. Đánh giá và phản hồi: Giáo viên quan sát và đánh giá quá trình tham gia của học sinh. Giáo viên nhận xét, đánh giá hiểu biết và kĩ năng của học sinh. Giáo viên đưa ra những gợi ý, hướng dẫn bổ sung để giúp học sinh nắm vững kiến thức. Thông qua hoạt động này, học sinh hiểu rõ hơn về các nguy cơ và biện pháp phòng tránh đuối nước, từ đó áp dụng vào thực tế một cách an toàn.

Cách 3: Kể chuyện với Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước”

Mục tiêu: Chia sẻ câu chuyện liên quan đến các tình huống nguy hiểm có thể dẫn đến đuối nước. Thể hiện suy nghĩ, kinh nghiệm cá nhân về cách phòng tránh các tình huống đó. Học sinh nâng cao ý thức an toàn khi hoạt động gần nguồn nước.

Chuẩn bị: Poster “Quy tắc 6K nói KHÔNG với đuối nước” và phương tiện trình chiếu (nếu cần)

Tiến trình:

Giáo viên giới thiệu mục đích, nội dung của hoạt động và hướng dẫn học sinh quan sát, phân tích các hình ảnh trên Poster.

Chia thành 6 nhóm tương ứng với 6 hình trong Poster. Giáo viên yêu cầu học sinh làm việc theo nhóm 4-6 học sinh, quan sát kĩ các tình huống nguy

hiểm trên Poster. Giáo viên hướng dẫn học sinh mô tả và nhận diện các tình huống đó. Học sinh chia sẻ nhận xét, suy nghĩ về các tình huống đó.

Kể chuyện: Đại diện cho nhóm học sinh lên trình bày câu chuyện liên quan đến một trong các tình huống trên Poster. Khuyến khích học sinh kể chuyện dựa trên kinh nghiệm cá nhân hoặc tưởng tượng. Giáo viên hướng dẫn học sinh trình bày câu chuyện một cách logic, sinh động và có kết thúc rõ ràng. Giáo viên tổ chức thảo luận nhóm sau mỗi câu chuyện. Giáo viên yêu cầu học sinh chia sẻ suy nghĩ, cảm nhận về câu chuyện vừa nghe. Khuyến khích học sinh đề xuất giải pháp để phòng tránh các tình huống nguy hiểm đó. Giáo viên tổng kết lại các kiến thức, kĩ năng an toàn khi hoạt động gần nguồn nước; Đánh giá quá trình tham gia và kết quả của học sinh; Đưa ra những gợi ý, nhận xét để giúp các em rút kinh nghiệm. Thông qua các hoạt động này, học sinh không chỉ được củng cố kiến thức về an toàn phòng tránh đuối nước mà còn có cơ hội phát triển

các kĩ năng như giải quyết vấn đề, làm việc nhóm và thuyết trình.

3. Kết luận

Bài viết này đã phân tích, tổng hợp các công trình nghiên cứu liên quan giáo dục phòng tránh đuối nước, sử dụng Poster trong dạy học. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất quy trình thiết kế Poster hỗ trợ dạy học phòng tránh đuối nước trong môn Khoa học 4. Đồng thời, bài viết cung cấp ví dụ minh họa việc sử dụng Poster trong dạy học phòng tránh đuối nước cho học sinh tiểu học. Nghiên cứu bước đầu có thể giúp giáo viên tự thiết kế và sử dụng Poster hiệu quả trong giáo dục phòng tránh đuối nước cho học sinh và áp dụng vào các nội dung khác của môn Khoa học ở Tiểu học. Trong các nghiên cứu tiếp theo, chúng tôi sẽ tiến hành tổ chức thực nghiệm sư phạm để đánh giá đầy đủ hơn về vai trò của Poster trong dạy học phòng tránh đuối nước, từ đó hoàn thiện và đưa ra các kết luận.

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Thị Thấn (chủ biên) - Nguyễn Thượng Giao - Đào Thị Hồng - Nguyễn Thị Hương - Nguyễn Tuyết Nga, (2017), *Giáo trình phương pháp dạy học các môn về Tự nhiên và Xã hội*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội, tr.97-100.
- [2] Nguyễn Thu Tuấn, (2010), Mối quan hệ giữa phương pháp dạy học và phương tiện dạy học trong dạy mỹ thuật, *Tạp chí Giáo dục*, 251, 60-65.
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (30/12/2021), *Thông tư số 37/2021/TT-BGDĐT ban hành Danh mục thiết bị dạy học tối thiểu cấp Tiểu học*.
- [4] Ah-Sanaky, H, (2011), *Media pembelajaran buku pegangan wajib guru dan dosen*, Yogyakarta: Kaukaba Dipantara.
- [5] Erren, T. C., & Bourne, P. E, (2007), *Ten simple rules for a good Poster presentation*, PLoS computational biology, 3(5), e102.
- [6] Sari, P. K., Rostini, D., Ahmad, A., Fajarianto, O., & Yulistiani, N, (2019), *The Effect of Poster Media on Students Learning Motivation in Social Science for Primary Students*, In Proceedings of the International Conference on Education, Language and Society (Vol. 37175).
- [7] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (26/12/2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông tổng thể* (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT).
- [8] Ilic, D., & Rowe, N, (2013), *What is the evidence that Poster presentations are effective in promoting knowledge transfer? A state of the art review*, Health Information & Libraries Journal, 30(1), p.4-12.
- [9] Hastürk, G., & Dogan, A, (2016), *Effect of Triadic Teaching Approach in Some Environmental Subjects: Prospective Science Teachers Practice*, International Journal of Environmental and Science Education, 11(5), p.893-905.
- [10] Zerin, S., & Khan, S. A, (2013), *Poster-A visual stimulus for active learning*, GSTF International Journal of Law and Social Sciences, 3(1), p.129-134.
- [11] Ramos, W. D., Greenshields, J. T., Knee, E. N., Kreitl, B. K., & Espirito, K. J, (2018), *Drowning prevention: Assessment of a classroom-based water safety education program in Vietnam*, Asia Pacific Journal of Public Health, 30(5), p.470-478.
- [12] Jagnoor, J., Christou, A., Pham, C., Ivers, R. Q., & Nguyen, H, (2020), *Enabling factors and barriers to the sustainability and scale-up of drowning reduction interventions in Vietnam: a qualitative assessment*, Injury Prevention, 26(5), p.404-411.
- [13] Le, T. N., Nguyen, T. H., & Pham, T. T, (2020), *The role of youth organizations in drowning prevention education for primary school students*, International Journal of Injury Control and Safety Promotion, 27(2), p.238-245.
- [14] Lê Trần Anh Đào - Nguyễn Thị Thu Hương - Vũ Thị Mai Phương - Nguyễn Lâm Vân Trinh, (2024), *Thiết kế và sử dụng bộ flashcard đa phương tiện hỗ trợ dạy học tích hợp theo chủ đề trong môn Lịch sử và Địa lí lớp 4 ở vùng dân tộc Jrai*, Tạp chí Giáo dục, số 24(3), p.30-35.